

Govor predsednika DZ RS Igorja Zorčiča na spominski slovesnosti v Rigoncah 27.6.2020

Spoštovana družina Molan,

gospod župan,

spoštovani pripadniki intervencijske enote Teritorialne obrambe Slovenije,

spoštovani občinski svetniki,

krajani, dame in gospodje,

pred nekaj dnevi smo v Sloveniji proslavljali 29-letnico razglasitve neodvisnosti. Ob državnih praznikih se spominjamo prelomnih trenutkov naše zgodovine. Ti trenutki so eden za drugim, kot poglavja v knjigi, skozi stoletja sestavili zavidljivo zgodbo številčno majhnega, a trdoživega evropskega naroda, ki je leta 1991 uresničil svoje sanje - ustvariti svojo, neodvisno državo.

Zgodovina ni bila vedno na naši strani, a vselej, kadar so nastopili odločilni trenutki, smo razumeli sporočilo časa in z odločnimi, pogumnimi in narodno zavednimi potezami ustvarjali temelje samostojne in suverene Republike Slovenije.

Kljub temu, da smo številčno majhni, smo velik narod in smo nekaj posebnega. Imamo vrhunske raziskovalce, znanstvenike, športnike, svetovno priznana in uspešna podjetja, visoko razvit zdravstveni in izobraževalni sistem. Živimo v čistem okolju, smo trajnostno naravnani. Slovenija je po svetu prepoznana kot zelena, aktivna in varna destinacija.

Lahko smo ponosni na našo državo, a jo moramo tudi iskreno spoštovati. Spoštovanje naše države, simbolov, praznikov in spomenikov mora biti naša trajna skrb in zaveza.

Danes se tukaj v Rigoncah spominjamo kako pogumna so bila naša dejanja po razglasitvi samostojne države in kaj vse smo vtkali v njeno rojstvo. Spominjamo se dramatičnih dni, ko je razglasitvi samostojnosti sledila desetdnevna vojna. Ko so bile en dan dovoljene sanje, v naslednjih pa nas je zbudilo zlovesče brnenje oklepnikov in vojaške mašinerije.

In spominjamo se, kako smo se tudi takrat postavili zase. Poglejte ta polja, to naravo. Ob spokojnosti, ki jo preveva, skriva vso burno zgodovino teh krajev. Tu so se naši fantje borili že v času kmečkih uporov, v času 2. sv. vojne in v osamosvojitveni vojni.

Kot že prej v zgodovini, smo se tudi leta 1991 odločno uprli sovražniku - Jugoslovanski ljudski armadi, ki se je bila na koncu prisiljena umakniti pred našo odločnostjo, organiziranostjo in trdim odzivom. To so bili odločilni in nevarni dnevi, ko je bila gotova samo negotovost in ko se je usoda naroda pisala na novo.

In na koncu smo uspeli. Obranili smo svobodno voljo, ki je bila izražena na plebiscitu in je izbrala samostojno pot v prihodnost. Močna oborožena sila JLA ni bila kos enotni volji ljudstva, ki se je borilo za svobodo in samostojnost ter lastno državo.

Na žalost, tega cilja nismo dosegli brez žrtev. Tudi Jernej Molan je eden junakov tistega časa, ki je šel služiti domovini. Ki se je šel nesebično boriti za naše domove, a se v svojega ni nikoli več vrnil. Spomin na Jerneja Molana je spomin na prelomni trenutek naše zgodovine, na izjemne in pogumne ljudi, katerih imena so s krvjo zapisana v zgodovini slovenskega naroda. Spomin nanj ne bo nikoli zbledel.

Ponos na herojstvo in pogum danes delimo z njegovo družino, ki ji je vojna za vedno spremenila življenje. Njej je vzela moža, očeta, brata. Drugim je vzela vzornega človeka, prijatelja, sodelavca. Ta

[Type here]

vojna pa je življenja zaznamovala tudi vsem vam članom intervencijske enote Teritorialne obrambe, ki ste izgubili svojega dobrega prijatelja in soborca.

Spomenik, pri katerem smo danes v poklon Jerneju Molanu položili vence, je hkrati spomenik vsem, ki so bili za našo svobodo pripravljeni žrtvovati največ kar lahko človek žrtvuje na oltarju domovine - lastno življenje. Umrli za domovino nas navdihujejo z domoljubjem in ponosom, predvsem pa vedno znova opominjajo, da moramo biti odgovorni do lastne države.

Danes živimo svobodno življenje v samostojni, demokratični državi, članici Evropske unije, pred katero je polno izzivov. Prebivalstvo se stara, število rojstev upada, soočamo se z epidemijo, migracijskimi tokovi in negotovo situacijo na raznih koncih sveta.

A še bolj kot to, nas morajo skrbeti tudi aktualni politični razkoli. Danes se velik del politike žal ne sooča več z vsebinskimi koncepti skupne prihodnosti, temveč jih potiska v ozadje. Namesto, da bi se skušali dogovoriti o najpomembnejših družbenih vprašanjih, se del politike in z njo tudi dobršen del javnosti, postavlja na okope. Preveč komunikacije, ki je vse bolj surova, poteka namesto za mizo - preko družbenih omrežij. Nekateri želijo nesodelovanje z drugimi predstaviti kot nekaj dobrega in zveličavnega, sodelovanje pa kot nekaj zavržnega, kot kolaboracijo, ki je slabšalni izraz za sodelovanje z nemškim okupatorjem v času 2. sv. vojne.

Ob državnih proslavah se določene neupravičeno izključuje iz sodelovanja, spet drugi državne proslave neupravičeno bojkotirajo, ker ne zmorejo niti toliko poguma, da bi pod našo skupno zastavo sedeli zraven tistega, s katerim se ne strinjajo, vsaj na dan državne proslave.

Spoštovani, v Sloveniji je v teh mirnih časih, katere so nam izborili junaki kot je bil Jernej Molan, vsakršno označevanje in izključevanje nesprejemljivo. K sreči Slovenija nima tujih oboroženih sovražnikov, okupatorjev, proti katerim bi se morali boriti in izgubljati življenja, ali s katerim bi kdo "kolaboriral". Trenutno je naš edini sovražnik koronavirus, ki je sovražnik celega sveta in proti kateremu smo se tudi v Sloveniji vsi skupaj enotno in povezano borili in se še vedno borimo - na zdravstvenem, gospodarskem in socialnem področju.

Zato ne dovolite, da vas politika razdvaja. Če je razdvajanje orodje nekaterim politikom, še to ne pomeni, da se vsi najdemo v tem. Nasprotno, tisto kar potrebujemo državljanke in državljani niso delitve. Kar potrebujemo je spoštovanje, dialog in ja - sodelovanje.

Slovenci si želimo enotnosti, želimo si napredovati, se razvijati. Imeti dobre med-sosedske odnose, ostati povezani v skupnosti bivanja, ne glede na naše versko, politično in drugo prepričanje. S tem smo in želimo biti zgled našim otrokom, ki delitev na "naše in vaše" v samostojni in demokratični Sloveniji ne želijo poznati.

V zgodovinskem sporočilu iz Rigonc najdemo dovolj navdiha za strpnost, za dialog in za pripravljenost na sodelovanje. Za to se je tu borilo in se je vredno še naprej boriti, ker nič kar smo izborili ni samoumevno in trajno zagotovljeno. Naj nas vodi rek:

Strpnost in dialog, za svetlo prihodnost naših otrok.

Spoštovana družina Molan, spoštovani člani intervencijske enote

Dovolite mi, da vam v imenu Državnega zbora Republike Slovenije ob današnji komemoraciji izrazim poklon in zahvalo Jerneju Molanu in tudi vsem vam, ki ste najbolj občutili težo herojstva in poguma, ki nam je izborilo državo.

Hvala lepa in ostanite zdravi!